

Εκτίμηση Κινδύνου. Συμβουλευτική στον ταξιδιώτη- Εμβολιασμοί

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ

Παθολόγος – Λοιμωξιολόγος

Δντης Α΄ Παθολογικής Κλινικής, 417 ΝΙΜΤΣ

Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Ταξιδιωτικής (Γεωγραφικής) &
Τροπικής Ιατρικής

Το «διαρκές» της Ταξιδιωτικής Ιατρικής

Προ ταξιδιού

Προληπτική Ιατρική

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

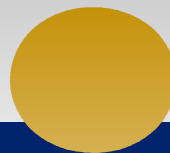
Σχεδιασμός

ΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

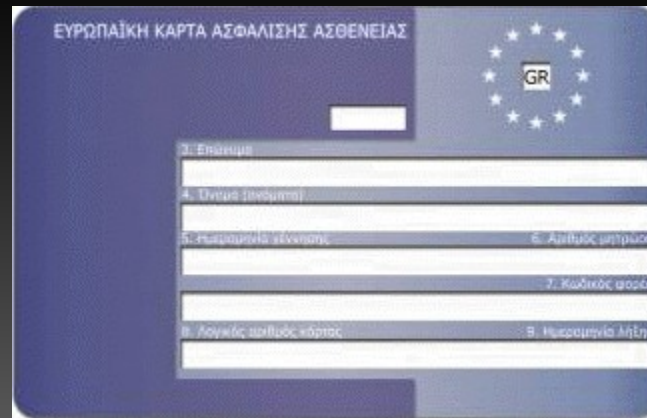
ΑΠΡΟΟΠΤΩΝ

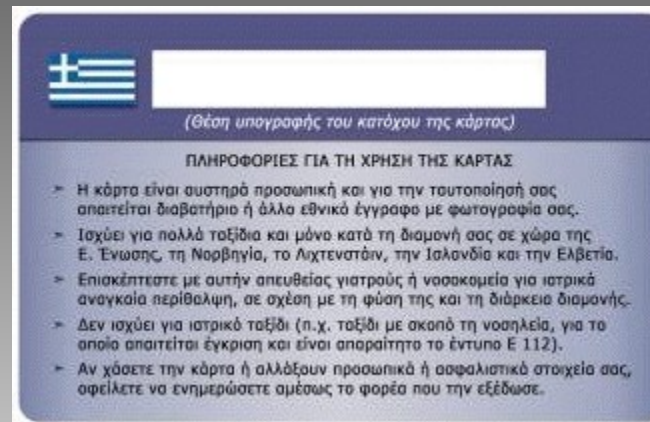
Θεραπεία & Αποκατάσταση
Απομόνωση?

Μετά Ταξίδι

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΑΡΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Αξιολόγηση του ταξιδιώτη

- Πριν το ταξίδι
 - Εκτίμηση κινδύνου
 - Διαχείριση κινδύνου
- Μετά το ταξίδι

ΤΑ ΚΑΛΑ ΝΕΑ...

Η πλειονότητα των ταξιδιωτών δεν έχουν προβλήματα στα ταξίδια και οι πλείστοι παραμένουν ασυμπτωματικοί μετά την επιστροφή τους.

Οι ταξιδιώτες εκτίθενται σε...
ποικιλία κινδύνων

ΜΕΛΕΤΕΣ

Behrens RH. Protecting the health of the international traveller. *Trans R Soc Trop Med Hyg* 1990; 84: 611-612, 629.

Bewes PC. Trauma and accidents: Practical aspects of the prevention and management of trauma associated with travel. *Br Med Bull* 1993; 49: 454-464.

Cossar JH, Reid D, Fallon RJ, et al. A cumulative review of studies on travellers, their experience of illness and the implications of these findings. *J Infect* 1990; 21: 27-42.

Leggat PA, Leggat FW. Travel insurance claims made by travelers from Australia. *J Travel Med* 2002; 9: 59-65.

Somer Kniestedt RA, Steffen R. Travel health insurance: Indicator of serious travel health risks. *J Travel Med* 2003; 10: 185-189.

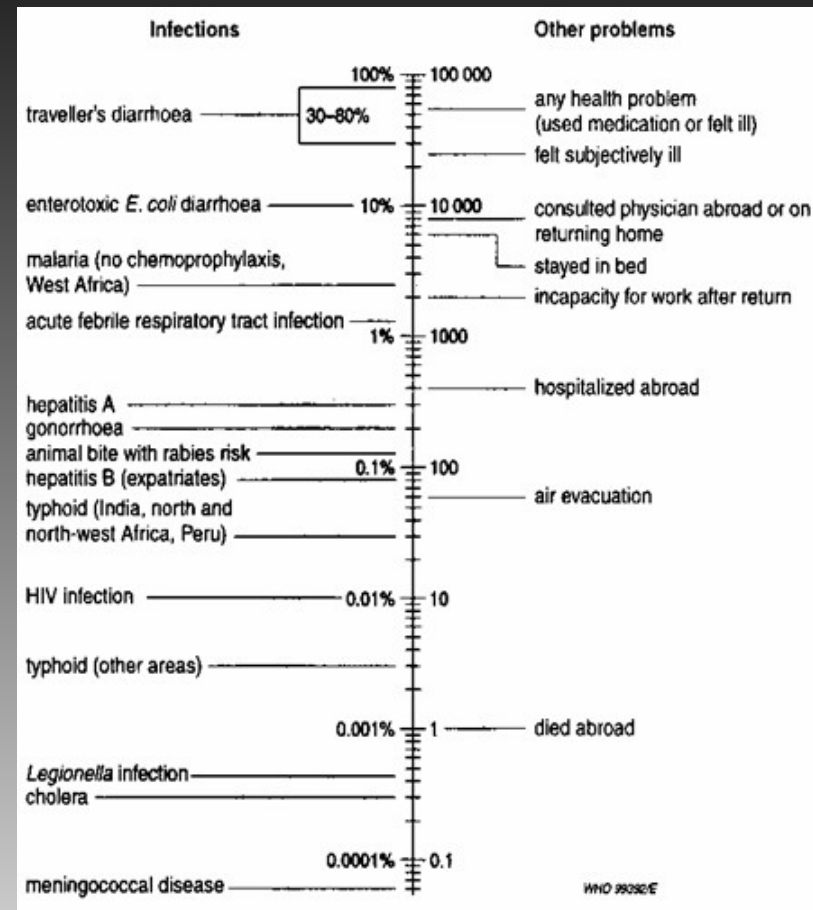

Ελβετοί Ταξιδιώτες

15-50% Ελβετών σε αναπτυσσόμενες χώρες αναφέρουν ήπια νόσηση ή ατύχημα

8% σε μελέτη 10,000 Ελβετών τουριστών χρειάστηκε ιατρική βοήθεια

1% νοσηλεύτηκε και 3% έχασε χρόνο απ' την εργασία.

Ασφαλισμένοι Αυστραλοί ταξιδιώτες*

20,000 συμβόλαια/έτος (incl. Exec. Gold)

1600 αποζημιώσεις (8%)

400 για επείγουσα βοήθεια (2%)

80 Ε.Ι ή κλινική επίσκεψη (0.4%)

46 Νοσηλείες (0.2%)

10 Αεροδιακομιδές (0.05%)

*Leggat et al (2005) Emergency assistance provided abroad to insured travellers from Australia. *Travel Med Inf Dis* 3: 9-17

Συνήθη γεγονότα συμβαίνουν συνήθως

Γαστρεντερικές-διαρροϊκές νόσοι πλήττουν >20-40% των ταξιδιωτών

Αναπνευστικές λοιμώξεις

Δερματικές φλεγμονές

Ατυχήματα και τραυματισμοί (πρόληψη θανάτων)

Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα

Οδοντιατρικά προβλήματα

Διάφορα (μην ξεχνάτε την ελονοσία)

**Η ταξιδιωτική Ιατρική έχει αναλάβει
κύριο ρόλο ελέγχου και
παρακολούθησης της παγκόσμιας
τάσης των λοιμωδών νόσων και
ειδικά των επαναδυομένων**

Οι ταξιδιώτες αντλούν πληροφορίες από πολλές πηγές

Ταξιδιωτικό πράκτορα/τουριστικές αρχές

Βιβλία, τύπος & Internet

«Γείτονες»

Φαρμακοποιό

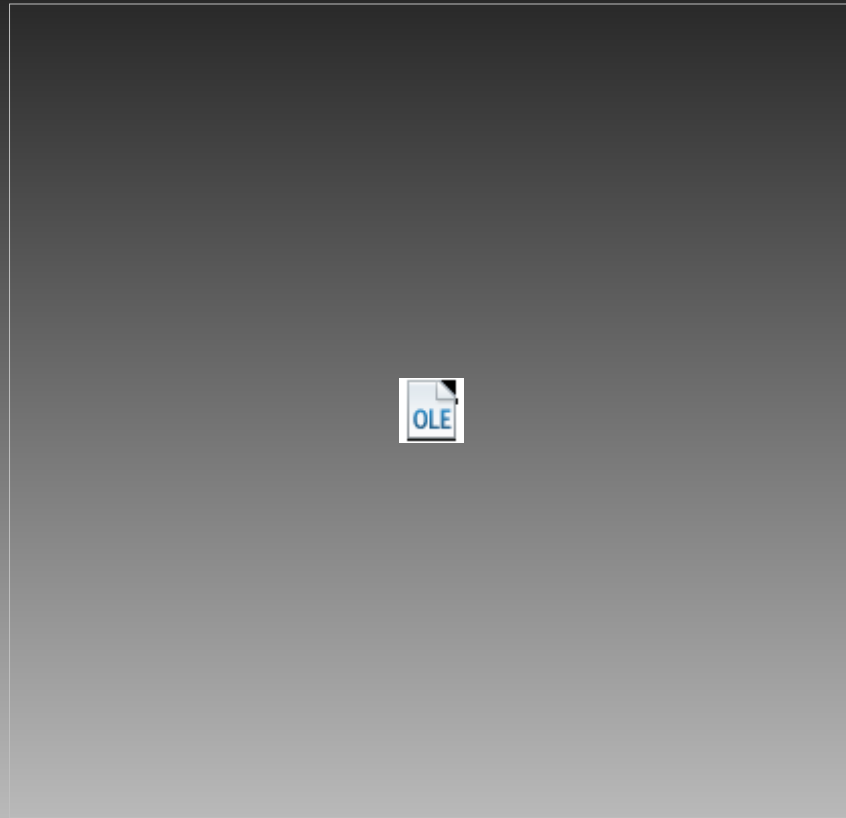
Οικογενειακό γιατρό / ιατρεία Τ.Ι

Κρατικές/υπηρεσίες Δημ. Υγείας

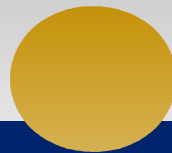
Επαγγελματικές κι επιστημονικές ενώσεις

www.geomed.gr

E-mail: geomed@hol.gr

Η Σπουδαιότητα της σωστής κι έγκυρης συμβουλής στον Ταξιδιώτη

Για να δοθούν σωστές συμβουλές υγείας απαιτούνται:

Πληροφορίες

Εκπαίδευση

Εμπειρία

Πιστοποιητικά Έγγραφα

Ταξιδιώτες

ΠΟΥ: <http://www.who.int>

Οι Ταξιδιωτικές Οδηγίες Υγείας απαιτούν επαρκή επισήμανση

Οι Ταξιδιώτες πρέπει να ενημερώνονται πόσο σημαντικές είναι οι ταξιδιωτικές συμβουλές.

Οι ταξιδιώτες πρέπει να λαμβάνουν τις οδηγίες το δυνατόν συντομότερα, 6-8 εβδομάδες πριν το ταξίδι.

Εκτίμηση του κινδύνου επιβάλλεται για κάθε ταξιδιώτη για κάθε ταξίδι.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ I

- Παράγοντες που σχετίζονται με το ταξίδι
 1. τρόπος
 2. προορισμός
 3. είδος
 4. δραστηριότητες
 5. εποχή
 6. διάρκεια
 7. τόπος & συνθήκες διαμονής- διατροφής
 8. επαφή με κατοίκους
 9. σκοπός

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ II

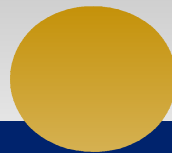
- Παράγοντες που σχετίζονται με το άτομο
 1. Δημογραφικά στοιχεία (ηλικία)
 2. Ιατρικό ιστορικό
 - 📄 αλλεργίες (εμβόλια)
 - 📄 κατάσταση υγείας (εμβόλιο γρίπης)
 - 📄 φαρμακευτική αγωγή
 - 📄 ιστορικό εμβολιασμού (ολοκλήρωση υποχρεωτικού εμβολιασμού?)
 3. Επίπεδο
 4. συμπεριφορά (ατυχήματα, κολύμβηση, σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα)

Η προσωπική ασφάλεια βρίσκεται στο επίκεντρο της συμβουλευτικής μας

Leitrim County, rural Ireland
Courtesy of Rick Speare

Προσωπική Ασφάλεια

Υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον για την προσωπική ασφάλεια των ταξιδιωτών

Με οδηγίες από υπηρεσίες των Υπουργείων Εξωτερικών αντλούνται πληροφορίες για την ασφάλεια και προστασία του ταξιδιώτη στον τόπο προορισμού.

Click to edit Master text styles
Second level

- Third level
- Fourth level
- Fifth level

www.keel.org.gr

Προταξιδιωτικές Οδηγίες Υγείας

Ανοσοποίηση Ταξιδιωτών

Οδηγίες/εκπαίδευση ταξιδιωτών για προφυλάξεις που πρέπει να ληφθούν έναντι καταστάσεων που θα μπορούσαν πιθανά να δημιουργηθούν στη διάρκεια του ταξιδιού

Συνταγογράφηση κατάλληλης χημειοπροφύλαξης και ορισμένων φαρμάκων.

Προταξιδιωτικές Οδηγίες Υγείας

Ανοσοποίηση Ταξιδιωτών

Οδηγίες/εκπαίδευση ταξιδιωτών για προφυλάξεις που πρέπει να ληφθούν έναντι καταστάσεων που θα μπορούσαν πιθανά να δημιουργηθούν στη διάρκεια του ταξιδιού

Συνταγογράφηση κατάλληλης χημειοπροφύλαξης και ορισμένων φαρμάκων.

Εμβολιάστε

Πάντοτε: Εθνικό Πρόγραμμα (και Ηπατ. Β)

Συχνά: Ηπατίτις Α (μη ανοσοποιημένοι)

Ενίοτε: Ιαπωνική Εγκεφαλίτις

Μηνιγγιτιδόκοκκος (Μέκκα)

Λύσσα

Πολιομυελίτιδας

Τυφοειδούς

Κίτρινος Πυρετός (ΠΟΥ)

Ηλικιωμένοι Γρίπη

(Άλλα) Πνευμονιόκοκκος

(New Zealand Public Health Report; 1996;3(8):57-59)

Ανοσοποίηση

Υποχρεωτικοί εμβολιασμοί (ΠΟΥ)

Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών-αναμνηστική δόση ρουτίνας

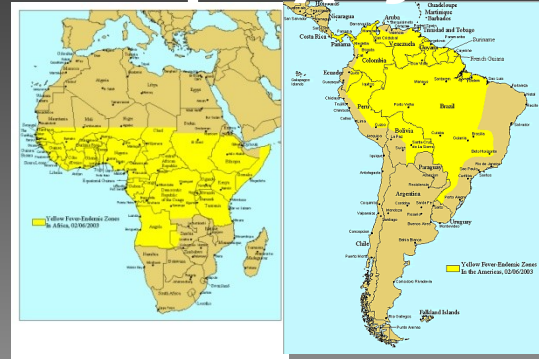
Εμβόλια για την πλειονότητα ή όλους τους Ταξιδιώτες

Εμβόλια για Ταξιδιώτες σε ιδιαίτερο κίνδυνο

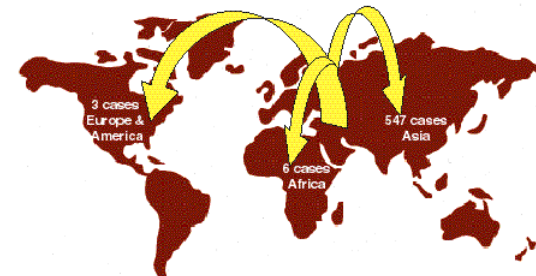
«Υποχρεωτικοί Εμβολιασμοί»

Ταξιδιώτες προς /από περιοχές ενδημίας
κίτρινου πυρετού

Ταξιδιώτες προς Μέκκα τη περίοδο του
προσκυνηματος

Spread of meningococcal meningitis by pilgrims returning from the Haj, 1987

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΩΝ

FIGURE 1. Recommended adult immunization schedule, by vaccine and age group — United States, October 2007–September 2008

Vaccine	Age group (yrs)		
	19–49	50–64	≥65
Tetanus, diphtheria, pertussis (Td/Tdap) ^{1*}	1-dose Td booster every 10 yrs		
	Substitute 1 dose of Tdap for Td		
Human papillomavirus (HPV) ^{2*}	3 doses (females) (0, 2, 6 mos)		
Measles, mumps, rubella (MMR) ^{3*}	1 or 2 doses	1 dose	
Varicella ^{4*}	2 doses (0, 4–8 wks)		
Influenza ^{5*}	1 dose annually	1 dose annually	
Pneumococcal (polysaccharide) ^{6,7}	1–2 doses		1 dose
Hepatitis A ^{8*}	2 doses (0, 6–12 mos, or 0, 6–18 mos)		
Hepatitis B ^{9*}	3 doses (0, 1–2, 4–6 mos)		
Meningococcal ^{10*}	1 or more doses		
Zoster ¹¹			1 dose

* Covered by the Vaccine Injury Compensation Program.

 For all persons in this category who meet the age requirements and who lack evidence of immunity (e.g., lack documentation of vaccination or have no evidence of prior infection)

 Recommended if some other risk factor is present (e.g., on the basis of medical, occupational, lifestyle, or other indications)

Εμβόλιο Τετάνου - Διφθερίτιδας / Τετάνου - Διφθερίτιδας - Κοκκύτη - Πολιομυελίτιδας

Ο ανά δεκαετία εμβολιασμός για τον Τέτανο και τη Διφθερίτιδα είναι απαραίτητος σε όλους όσους έχουν εμβολιαστεί σωστά στην παιδική τους ηλικία, ενώ για όσους έχουν εμβολιαστεί ατελώς συστήνεται νέα έναρξη του εμβολιασμού.

Πρόσφατα προστέθηκε και εμβόλιο κατά του Κοκκύτη και κατά της Πολιομυελίτιδας στη μία αναμνηστική δόση του εμβολίου Τετάνου - Διφθερίτιδας, για όλους τους ενήλικες.

Εμβόλιο κατά του Έρπητα Ζωστήρα

Ενδείκνυται σε όλα τα άτομα 60 ετών και άνω,
ανεξαρτήτως εάν έχουν νοσήσει από τον Έρπητα
Ζωστήρα

Εμβόλιο Ανεμευλογιάς

Συστήνεται σε όλους τους ενήλικες έλεγχος της ανοσίας απέναντι στον ιό της Ανεμευλογιάς και εμβολιασμός σε όσους δεν έχουν ανοσία

Εμβόλιο Γρίπης

Συστήνεται μία φορά το χρόνο, κάθε χρόνο (Οκτώβριο - Νοέμβριο) σε όλα τα άτομα πάνω από 60 ετών και σε όλους όσους πάσχουν από χρόνια καρδιαγγειακά, χρόνια αναπνευστικά, μεταβολικά νοσήματα και ανοσοκατεσταλμένους.

Εμβόλιο Ιλαράς - Παρωτίτιδας - Ερυθράς (MMR)

Συστήνεται σε όλους τους ενήλικες που έχουν γεννηθεί μετά το 1956 έλεγχος της ανοσίας απέναντι στον ιό της Ιλαράς και εμβολιασμός σε όσους δεν έχουν ανοσία.

Ο εμβολιασμός αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τις γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας, καθώς η μόλυνση της εγκύου με τον ιό της ερυθράς έχει σαν συνέπεια την ανάπτυξη συγγενών ανωμαλιών στο έμβρυο, όπως κώφωση, καταρράκτη, καρδιοπάθειες και άλλα.

Εμβόλιο κατά του Πνευμονιόκοκκου (PPSV)

Ενδείκνυται σε όλους τους καπνιστές, χρόνιους αναπνευστικούς, καρδιοπαθείς, ηπατοπαθείς, διαβητικούς, αλκοολικούς, νεφροπαθείς, ασθενείς με εμφυτεύματα και ανοσοκατεσταλμένους

Πιθανόν να χρειάζεται και αναμνηστική δόση μετά από 5 χρόνια.

Εμβόλιο κατά του ιού των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV)

Ο εμβολιασμός είναι πολύ σημαντικός, γιατί έχει δείξει ότι μπορεί να προλάβει τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας. Προς το παρόν ενδείκνυται σε όλες τις γυναίκες έως 26 ετών.

Αναμένεται όμως τα επόμενα χρόνια η ένδειξή του να επεκταθεί τόσο ηλικιακά στις γυναίκες, όσο και στους άνδρες.

Πιστοποίηση των Εμβολιασμών

Καταγραφή/ Αναφορά

Ζωτική για όσους απαιτείται απόδειξη εμβολιασμού έναντι κίτρινου πυρετού

Ένδειξη ειδικών εμβολιασμών και έλεγχος για (π.χ HIV, HBV, σύφιλη, mantoux) όταν απαιτείται για την είσοδο σε ορισμένες χώρες, κύρια για ταξιδιώτες που θα παραμείνουν για σπουδές ή εργασία σ' αυτές.

Προταξιδιωτικές Οδηγίες Υγείας

Εμβολιασμοί Ταξιδιωτών

Οδηγίες/εκπαίδευση ταξιδιωτών για προφυλάξεις που πρέπει να ληφθούν έναντι καταστάσεων που θα μπορούσαν πιθανά να δημιουργηθούν στη διάρκεια του ταξιδιού

Συνταγογράφηση κατάλληλης χημειοπροφύλαξης και ορισμένων φαρμάκων.

Τρόπος

- Αεροπλάνο
- Πλοίο /
Κρουαζιερόπλοιο
- Τραίνο
- Λεωφορείο
- Αυτοκίνητο
- Ποδήλατο

Προορισμός

- *Ήπειρος (Ασία, Αφρική, Ν. Αμερική, Μέση Ανατολή), περιοχή προορισμού (αστική περιοχή, επαρχία), συνθήκες παραμονής.*
- Αναλυτικό σχέδιο ταξιδιού
Δε συστήνεται προφυλακτική φαρμακευτική αγωγή έναντι της ελονοσίας σε αστικές περιοχές ενδημικών χωρών εάν ο ταξιδιώτης θα διαμένει εντός της πόλης.

Είδος του ταξιδιού

- Οργανωμένο
- Μη-οργανωμένο
- Κρουαζιέρα

ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Έντομα

Κατανάλωση

Έξεις και συμπεριφορά

Τραύματα

Κολύμβηση

Ασφάλιση

ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Έντομα: εντομοκτόνα, δίχτυ, permethrin

Κατανάλωση τρόφιμα και νερό δίαιτα/υγιεινή δοντιών
(και αεροπορικά/jetlag/φλεβοθρόμβωση)

Έξεις: ΣΜΝ, HIV, τοξικά?

Τραύματα: αποφυγή ατυχημάτων, προσωπική ασφάλεια

Κολύμβηση Σχιστοσωμίαση, πνιγμός

Ασφάλιση* Ταξιδιωτική και Ιατρική*
αναζητώντας ιατρική βοήθεια*
1996;3(8):57-59

(NZPHR;

Δραστηριότητες

- Ενασχόληση με τη φύση (π.χ. σπηλαιολόγοι, ορειβάτες, κυνηγοί, άτομα που λαμβάνουν μέρος σε «safari»)
- Ενασχόληση με ζώα (π.χ. κτηνίατροι)
- Ενασχόληση με αθλήματα (π.χ. rafting, canoeing)

Διάρκεια ταξιδιού

- Ταξίδια > 4 εβδομάδων

π.χ. σε χαμηλού υγειονομικού επιπέδου περιοχές τυφοειδούς ή ενδημικές περιοχές χολέρας: ένδειξη χορήγησης εμβολίου

- Παραμονή > 6 μηνών

- Σε ενδημική περιοχή ελονοσίας πιθανή σύσταση αγωγής (επί εμφανίσεως συμπτωμάτων) έναντι χημειοπροφύλαξης (SBET- stand-by emergency treatment)

- Εμβόλιο Ηπατίτιδας Β

Τόπος & συνθήκες ταξιδιού διατροφής

- ξενοδοχείο
- σπίτι
- τοπικά καταλύματα
- κατασκήνωση
- κακές συνθήκες, «περιπετειώδη ταξίδια» =
↑κίνδυνος έκθεσης => εμβόλιο ηπατίτιδας Α,
τυφοειδούς, χολέρας,...

Ομάδες Υψηλού Κινδύνου

Ταξιδιώτες που χρειάζονται ειδικές συστάσεις ή εκτίμηση της φυσικής τους κατάστασης για να πετάξουν

Έγκυοι/παιδιά/φορείς του ιού HIV

Ορειβάτες/δύτες

Ταξιδιώτες της περιπέτειας/ απομονωμένοι

Ταξιδιώτες σε ακραίες κλιματικές συνθήκες

Σχολεία/σύλλογοι/άλλες ομάδες

Επαγγελματίες/φοιτητές/στρατιωτικοί/ αεροπόροι/ναυτικοί

Αρωγοί/εργαζόμενοι σε στρατόπεδα προσφύγων

Οι Ταξιδιωτικές Οδηγίες Υγείας απαιτούν Τεκμηρίωση

Βραχιόλια συναγερμού-αλλεργίες, σοβαρές νόσοι

Έγγραφες οδηγίες (ενημερωτικό σημείωμα)- ιατρική γνώμáτευση

Ταξιδιωτική αναφορά υγείας ?

Άλλα πιστοποιητικά, π.χ κατάδυσης, αεροπλοΐας

Ο ταξιδιώτης συνοδεύεται? (αεροδιακομιδές)

Εκπαιδευτικά Μέσα

Βιβλία

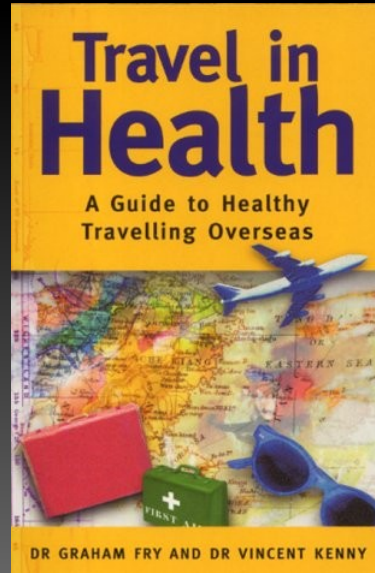
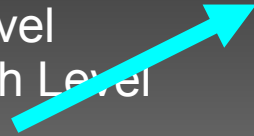
Ταξιδιωτικοί Οδηγοί

Φαρμακευτικές Εταιρείες

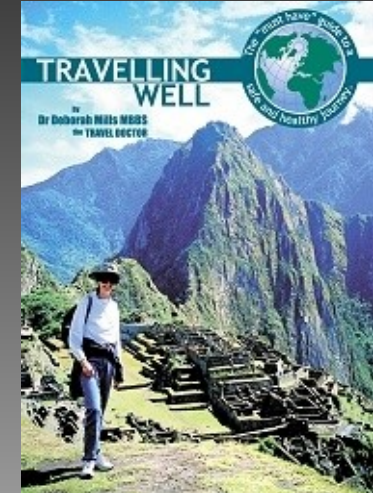
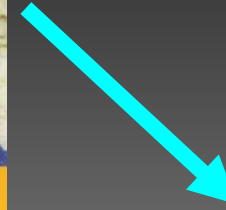
Βίντεο, σε Κλινικές στις ΗΠΑ

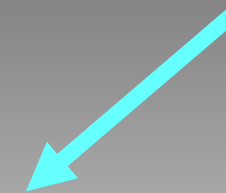
52 pp,
φυλλάδιο

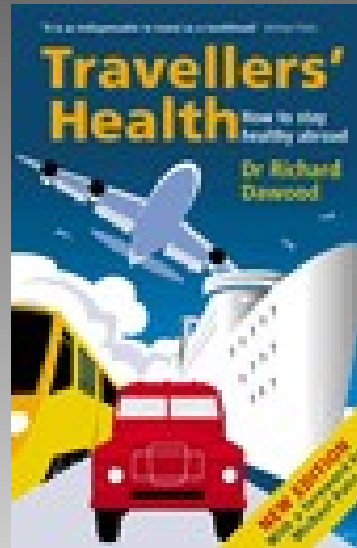
152 pp, βιβλίο
τσέπης

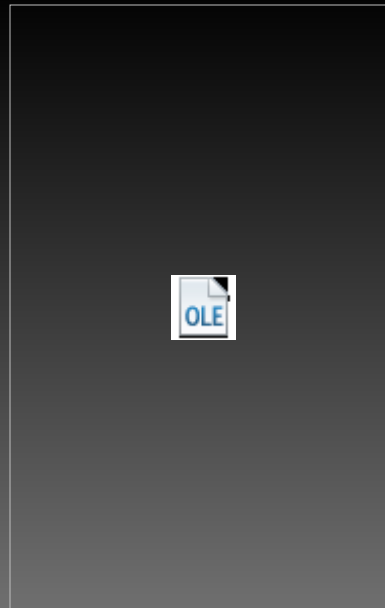
192 pp,
αναγνωστικό

730 pp,
εγχειρίδιο

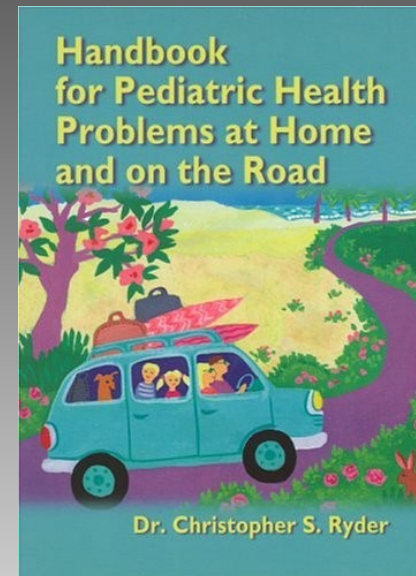

**ΕΙΔΙΚΑ για
Νοσήματα**

144 pp, βιβλία
τσέπης

**ΕΙΔΙΚΩΝ
Ομάδων**

428 pp, αναγνωστικά

Προταξιδιωτικές Οδηγίες Υγείας

Ανοσοποίηση Ταξιδιωτών

Οδηγίες/εκπαίδευση ταξιδιωτών για προφυλάξεις που πρέπει να ληφθούν έναντι καταστάσεων που θα μπορούσαν πιθανά να δημιουργηθούν στη διάρκεια του ταξιδιού

Συνταγογράφηση κατάλληλης χημειοπροφύλαξης και ορισμένων φαρμάκων

ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣΗ

(Συνταγή/Επιστολή/βραχιόλια)

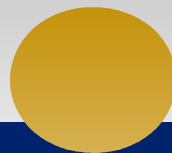
Πάντοτε συνήθη αγωγή
κυτίο (Α΄ Βοήθειες)*

ιατρικό

Ενίοτε ανθελονοσιακά φάρμακα
αντιδιαρροϊκά φάρμακα
προφυλακτικά/ΡΕΡ
υγιεινής

άλλα είδη

(NZPHR; 1996;3(8):57-59)

Η αγωγή απαιτεί έγγραφη πιστοποίηση

Ιατρική Συνταγή

Ιατρικό Ενημερωτικό Σημείωμα

Υπόδειξη απομόνωσης αν ενδείκνυται

Αναφορά ανεπιθύμητων ενεργειών των
φαρμάκων σε ειδικό έντυπο

Δε ζούμε σε Ιδανικό Κόσμο

Οι Ταξιδιωτικές Ιατρικές οδηγίες εξαρτώνται από:

Διαθεσιμότητα εμβολίων

Πρόσβαση σε πηγές πληροφόρησης

Διαθεσιμότητα χημειοπροφύλαξης και ειδικών φαρμάκων

Περιορισμός στις ενδείξεις, περιορισμένη πρόσβαση στη χρήση δεδομένων

Εκτίμηση κινδύνου.

Τελικές προταξιδιωτικές οδηγίες

Είναι σημαντικότερη η Ταξιδιωτική Παιδεία από τα εμβόλια και τα φάρμακα.

Οι Ταξιδιώτες έχουν διαφορετικές προτεραιότητες και μέσα.

Απαιτείται **εκτίμηση κινδύνου** και πρόσβαση σε πρόσφατα επιδημιολογικά δεδομένα διαθέσιμα σε γεωγραφική κατανομή ανά χώρα /περιοχή

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΝΟΝΤΑΣ

Συνάντησε εκ νέου πριν το ταξίδι αυτόν που παρέχει προ-ταξιδιωτικές οδηγίες

Επεσήμανε την ανάγκη πόρων για την Ταξιδιωτική Ιατρική.

Συνόψισε τις κύριες λειτουργίες της προ-ταξιδιωτικής συμβουλευτικής.

Εισήγαγε την Αρχή της καταγραφής στην Ταξιδιωτική Ιατρική.

www.geomed.gr

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

